

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, xx
(OR. en)

7711/24

Toimielinten välinen asia:

2024/0037 (NLE)

2024/0038 (NLE)

RECH 124
COTRA 24

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Sopimus

KANADAN OSALLISTUMISTA
UNIONIN OHJELMIIN KOSKEVA
EUROOPAN UNIONIN JA
KANADAN VÄLINEN
SOPIMUS

Euroopan unioni,jäljempänä 'unioni',

ja

Kanada,

jäljempänä yhdessä 'osapuolet', jotka

HALUAVAT luoda osapuolten väliselle yhteistyölle pysyvät puitteet, jotka sisältävät selvät edellytykset Kanadan osallistumiselle unionin ohjelmiin tai toimiin sekä tällaista yksittäisiin unionin ohjelmiin tai toimiin osallistumista helpottavan mekanismin;

OTTAVAT HUOMIOON osapuolten yhteiset tavoitteet, arvot ja vahvat yhteydet, jotka on vahvistettu aiemmin Brysselissä 30 päivänä lokakuuta 2016 tehdyllä Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisellä laaja-alaisella talous- ja kauppasopimuksella (CETA), sekä Brysselissä 30 päivänä lokakuuta 2016 tehdyn Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Kanadan välisen strategisen kumppanuussopimuksen ja Halifaxissa 17 päivänä kesäkuuta 1995 tehdyn Euroopan yhteisön ja Kanadan tieteellistä ja teknistä yhteistyötä koskevan sopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna, ja tunnustavat osapuolten yhteisen halun edelleen kehittää, vahvistaa, edistää ja syventää suhteitaan ja yhteistyötään kyseisellä alalla;

TUNNUSTAVAT osapuolten välisen kansainvälisen tutkimus- ja innovointiyhteistyön perustana olevien yhteisten perusarvojen ja -periaatteiden, kuten tutkimusetiikan ja tutkimuksen integriteetin sekä sukupuolten tasa-arvon ja yhtäläisten mahdollisuuksien, keskeisen merkityksen sekä osapuolten yhteisen tavoitteen edistää ja helpottaa tutkimuksen ja innovoinnin aloilla toimivien organisaatioiden, kuten yliopistojen, välistä yhteistyötä, parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja houkuttelevia tutkijanuria, helpottaa tutkijoiden liikkuvuutta valtioiden rajojen yli ja alojen välillä, edistää tieteellisen tiedon ja innovoinnin vapaata liikkuvuutta, edistää akateemisen vapauden kunnioitusta ja tieteellisen tutkimuksen vapautta sekä tukea tiedekasvatusta ja tiedeviestintää;

TUNNUSTAVAT osapuolten aikomuksen tehdä keskinäistä yhteistyötä ja osallistua tutkimus- ja innovointitoimiin sekä unionin missioihin, joilla pyritään tukemaan ja vahvistamaan tutkimusvalmiuksia, jotta voidaan vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin ja syventää molempien osapuolten teollista kilpailukykyä ja muuttaa niiden koko yhteiskuntaa Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kestävän kehityksen tavoitteiden kannalta myönteiseen suuntaan molempia osapuolia hyödyttävällä tavalla;

OTTAVAT HUOMIOON unionin pyrkimykset johtaa toimia maailmanlaajuisien haasteiden ratkaisemiseksi yhdistämällä voimansa kansainvälisten kumppaneiden kanssa vastatakseen maailmanlaajuisiin haasteisiin YK:n yleiskokouksen 25 päivänä syyskuuta 2015 antaman päätöslauselman A/RES/70/1 ”Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development” ihmisten, maapallon ja hyvinvoinnin hyväksi tehdyn toimintasuunnitelman mukaisesti ja toteavat, että tutkimus ja innovointi ovat keskeisiä tekijöitä ja välineitä innovaatiovetoisen kestävän kasvun, taloudellisen kilpailukyvyn ja houkuttelevuuden edistämisessä;

OTTAVAT HUOMIOON, että Kanada ja unioni ovat strategisia kumppaneita ja ovat päättäneet tehdä yhteistyötä tieteen, tutkimuksen ja innovoinnin aloilla kunnioittaen vastavuoroisesti toistensa vahvaa sitoutumista huipputason tutkimukseen ja etsien innovatiivisia tapoja vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin;

TUNNUSTAVAT osapuolten aikomuksen kehittää puitteet, joilla tehostetaan yhteistyötoimia mutta joissa kunnioitetaan myös molempien osapuolten omaa lähestymistapaa tutkimus- ja innovointiohjelmien tai -toimien kehittämiseen ja seurantaan sekä arviointien, auditointien ja tutkimusten toteuttamiseen oikeasuhteisuuden, vilpittömyyden ja syrjimättömyyden periaatteiden mukaisesti;

TOTEAVAT, että unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma ”Horisontti Eurooppa” (2021–2027), jäljempänä ’Horisontti Eurooppa -ohjelma’, perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/695¹;

TUNNUSTAVAT asetuksessa (EU) 2021/695 vahvistetut yleiset periaatteet;

KOROSTAVAT Horisontti Eurooppa -ohjelmassa kaavailtujen eurooppalaisten kumppanuuksien roolia vastattaessa joihinkin Euroopan kiireellisimmistä haasteista yhteisillä tutkimus- ja innovointialoitteilla, joilla edistetään merkittävästi unionin tutkimuksen ja innovoinnin painopisteitä ja jotka edellyttävät kriittistä massaa ja pitkän aikavälin visiota, ja painotettaessa sitä, että assosioituneiden maiden on tärkeää osallistua kyseisiin kumppanuuksiin;

TUNNUSTAVAT, että molempien olisi hyödyttävä vastavuoroisesta osallistumisesta toistensa tutkimus- ja innovointiohjelmiin, mutta toteavat samalla, että molemmat osapuolet varaavat itselleen oikeuden rajoittaa tutkimus- ja innovointiohjelmiinsa osallistumista tai asettaa osallistumiselle ehtoja, erityisesti kun on kyse toimista, jotka liittyvät niiden strategiaan voimavaroihin, etuihin, autonomiaan tai turvallisuuteen,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).

1 ARTIKLA

Kohde

Tässä sopimuksessa vahvistetaan ehdot ja edellytykset, joita sovelletaan Kanadan osallistumiseen mihin tahansa tämän sopimuksen pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvaan unionin ohjelmaan tai toimeen.

2 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

- 1) 'perussäädöksellä'
- i) yhden tai useamman unionin toimielimen antamaa säädöstä, joka ei ole suositus tai lausunto, jolla perustetaan ohjelma ja joka muodostaa oikeusperustan toimelle ja sitä vastaavan unionin talousarvioon otetun menon toteuttamiselle tai unionin talousarviosta katettavan talousarviotakuun tai rahoitustuen toteuttamiselle, mukaan lukien mahdolliset muutokset ja asiaa koskevat unionin toimielimen säädökset, joilla täydennetään kyseistä säädöstä tai pannaan se täytäntöön, lukuun ottamatta työohjelmien hyväksymistä koskevia säädöksiä; tai
- ii) yhden tai useamman unionin toimielimen antamaa säädöstä, joka ei ole suositus tai lausunto, jolla perustetaan unionin talousarviosta rahoitettava muu toimi kuin ohjelma, mukaan lukien mahdolliset muutokset ja asiaa koskevat unionin toimielimen säädökset, joilla täydennetään kyseistä säädöstä tai pannaan se täytäntöön, lukuun ottamatta työohjelmien hyväksymistä koskevia säädöksiä;

- 2) 'rahoitus sopimuksella' sopimuksia, jotka liittyvät tämän sopimuksen pöytäkirjojen mukaisiin unionin ohjelmiin tai toimiin, joihin Kanada osallistuu, ja joilla otetaan käyttöön unionin varoja, kuten avustus sopimuksia, rahoitusosuussopimuksia, rahoitusta koskevia puitekumppanuussopimuksia, rahoitus sopimuksia ja takuusopimuksia;
- 3) 'muilla unionin ohjelman tai toimen täytäntöönpanoon liittyvillä säännöillä' sääntöjä, jotka on vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046¹, jäljempänä 'varainhoitoasetus', ja joita sovelletaan unionin yleiseen talousarvioon, työohjelmassa tai ehdotuspyynnöissä tai muissa unionin myöntämismenettelyissä;
- 4) 'unionin myöntämismenettelyllä' unionin tai unionin varojen käytöstä vastaavien henkilöiden ai yhteisöjen käynnistämää unionin rahoituksen myöntämismenettelyä;
- 5) 'Kanadan oikeussubjektilla' mitä tahansa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka asuu Kanadassa tai on sijoittautunut Kanadaan tai joka on Kanadan hallitus tai Kanadan provinssin tai territorion hallitus ja joka osallistuu unionin ohjelmaan tai toimeen kuuluvaan toimintaan perussäädöksen mukaisesti;
- 6) 'avoimella tieteellä' tieteen tekemisessä sovellettavaa toimintamallia, joka perustuu yhteistyöhön, yhteistyövälineistöön ja tiedon levittämiseen ja jonka mukaan Horisontti Eurooppa -ohjelmasta rahoitetun tutkimuksen tuloksena olevat tieteelliset julkaisut ovat avoimesti saatavilla. Avointa saatavuutta toteutetaan kunnioittaen täysimääräisesti yksityisyyttä, turvallisuutta, eettisiä näkökohtia ja asianmukaista teollis- ja tekijänoikeuksien suojelua noudattaen periaatetta "niin avointa kuin mahdollista ja niin suljettua kuin välttämätöntä". Tutkimustiedon hallinnassa noudatetaan löydettävyyden, saavutettavuuden, yhteentoimivuuden ja uudelleenkäytettävyyden periaatteita, jäljempänä 'FAIR-periaatteet'.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

3 ARTIKLA

Osallistumisen vakiinnuttaminen

1. Kanada saa osallistua ja myötävaikuttaa niihin unionin ohjelmiin tai toimiin tai niiden osiin, jotka avataan Kanadan osallistumiselle perussäädösten ja tämän sopimuksen pöytäkirjojen mukaisesti.
2. Kanadan osallistumista tiettyyn unionin ohjelmaan tai toimeen koskevat erityisehdot ja edellytykset vahvistetaan yhdessä tai useammassa tämän sopimuksen pöytäkirjassa, jotka voidaan hyväksyä ja joita voidaan muuttaa sekakomitean päätöksellä 16 artiklan mukaisesti.
3. Kanadan osallistumista Horisontti Eurooppa -ohjelmaan koskevat erityisehdot ja -edellytykset vahvistetaan pöytäkirjassa Kanadan assosioitumisesta tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan ”Horisontti Eurooppa” (2021–2027), jäljempänä ’pöytäkirja Kanadan assosioitumisesta Horisontti Eurooppa -ohjelmaan’.
4. Tämän sopimuksen pöytäkirjoissa
 - a) yksilöidään ne unionin ohjelmat tai toimet tai niiden osat, joihin Kanada osallistuu;
 - b) vahvistetaan Kanadan osallistumisen kesto, jolla tarkoitetaan ajanjaksoa, jona Kanada ja Kanadan oikeussubjektit voivat hakea unionin rahoitusta tai niille voidaan antaa tehtäväksi unionin varojen käyttäminen;

- c) vahvistetaan Kanadan ja Kanadan oikeussubjektien osallistumista koskevat erityiset edellytykset, mukaan lukien tämän sopimuksen 6 ja 7 artiklassa vahvistettujen rahoitusta koskevien edellytysten täytäntöönpanoa koskevat erityiset yksityiskohtaiset säännöt ja tapauksen mukaan tämän sopimuksen 8 artiklassa tarkoitettua korjausmekanismia koskevat erityiset yksityiskohtaiset säännöt sekä edellytykset, jotka koskevat osallistumista kyseisten unionin ohjelmien tai toimien täytäntöönpanemiseksi luotuihin rakenteisiin; sekä
 - d) vahvistetaan tarpeen mukaan Kanadan rahoitusosuuden määrä rahoitusvälineen tai talousarviotakuun avulla toteutettavassa unionin ohjelmassa.
5. Tämän artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen edellytysten on oltava tämän sopimuksen ja perussäädösten ja yhden tai useamman unionin toimielimen säädösten, joilla kyseiset rakenteet perustetaan, määräysten ja säännösten mukaisia.

4 ARTIKLA

Unionin ohjelman tai toimen sääntöjen noudattaminen

1. Kanada osallistuu tämän sopimuksen pöytäkirjojen soveltamisalaan kuuluviin unionin ohjelmiin tai toimiin tai niiden osiin tässä sopimuksessa ja tämän sopimuksen pöytäkirjoissa sekä unionin ohjelman tai toimen täytäntöönpanoon liittyvissä perussäädöksissä ja muissa säännöissä vahvistettujen ehtojen ja edellytysten mukaisesti.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin ehtoihin ja edellytyksiin kuuluvat
 - a) Kanadan oikeussubjektien tukikelpoisuus ja muut Kanadaan liittyvät tukikelpoisuusedellytykset, erityisesti alkuperä, toimipaikka tai kansallisuus; sekä
 - b) tukikelpoisten Kanadan oikeussubjektien hakemusten jättämiseen, arviointiin ja valintaan sekä toimien täytäntöönpanoon sovellettavat ehdot ja edellytykset.

3. Tämän artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen ehtojen ja edellytysten on vastattava unionin jäsenvaltioiden tukikelpoisiin oikeussubjekteihin sovellettavia ehtoja ja edellytyksiä, mukaan lukien Euroopan unionista tehdyn sopimuksen tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen nojalla hyväksyttyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden noudattaminen, jollei tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa ehdoissa ja edellytyksissä toisin määrätä.

5 ARTIKLA

Kanadan osallistuminen unionin ohjelmien tai toimien hallinnointiin

1. Kanadan edustajat tai asiantuntijat tai Kanadan nimeämät asiantuntijat voivat osallistua tarkkailijoina komiteoihin, asiantuntijaryhmien kokouksiin tai muihin vastaaviin kokouksiin, joihin osallistuu unionin jäsenvaltioiden, jäljempänä 'jäsenvaltiot', edustajia tai asiantuntijoita tai jäsenvaltioiden nimeämiä asiantuntijoita ja jotka avustavat Euroopan komissiota sellaisten unionin ohjelmien tai toimien tai niiden osien täytäntöönpanossa ja hallinnoinnissa, joihin Kanada osallistuu tämän sopimuksen 3 artiklan mukaisesti, tai jotka Euroopan komissio on perustanut unionin oikeuden täytäntöönpanemiseksi kyseisten unionin ohjelmien tai toimien tai niiden osien yhteydessä, paitsi kun kyseisissä kokouksissa on kyse ainoastaan jäsenvaltioille varatuista kohdista taikka sellaisesta unionin ohjelmasta tai toimesta tai niiden osasta, johon Kanada ei osallistu. Kanadan edustajat tai asiantuntijat tai Kanadan nimeämät asiantuntijat eivät ole läsnä äänestyshetkellä. Äänestyksen tuloksesta ilmoitetaan Kanadalle.
2. Jos asiantuntijoita tai arvioijia ei nimitetä kansallisuuden perusteella, kansallisuus ei saa olla syy sulkea pois Kanadan kansalaisia.

3. Ellei tämän artiklan 1 kohdasta muuta johdu, Kanadan edustajien osallistumiseen 1 kohdassa tarkoitettuihin kokouksiin tai muihin unionin ohjelmien tai toimien täytäntöönpanoon liittyviin kokouksiin sovelletaan samoja sääntöjä ja menettelyjä kuin jäsenvaltioiden edustajiin, erityisesti puheoikeuksien, tiedonsaannin ja asiakirjojen osalta, paitsi kun kyse on ainoastaan jäsenvaltioille varatuista kohdista taikka sellaisesta unionin ohjelmasta tai toimesta tai niiden osasta, johon Kanada ei osallistu. Tämän sopimuksen pöytäkirjoissa voidaan täsmentää muita yksityiskohtaisia sääntöjä matka- ja oleskelukustannusten korvaamisen osalta.

4. Tämän sopimuksen pöytäkirjoissa voidaan täsmentää muita yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka koskevat asiantuntijoiden osallistumista sekä Kanadan osallistumista hallintoneuvostoihin ja rakenteisiin, jotka on luotu asiaankuuluvissa pöytäkirjoissa määriteltujen unionin ohjelmien tai toimien täytäntöönpanoa varten.

6 ARTIKLA

Rahoitusta koskevat edellytykset

1. Kanadan tai Kanadan oikeussubjektien osallistuminen unionin ohjelmiin tai toimiin tai niiden osiin edellyttää Kanadalta rahoitusosuutta vastaavaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta, jäljempänä 'unionin talousarvio', myönnettävään rahoitukseen.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu rahoitusosuus koostuu kunkin unionin ohjelman tai toimen tai niiden osien osalta seuraavien summasta:

- a) toiminnallinen rahoitusosuus; ja
- b) osallistumismaksu.

3. Rahoitusosuus maksetaan yhdessä tai useammassa erässä vuosittain.
4. Osallistumismaksu on 4 prosenttia vuotuisesta toiminnallisesta rahoitusosuudesta, eikä sitä mukauteta takautuvasti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 9 kohdan ja 7 artiklan soveltamista. Sekakomitea voi mukauttaa osallistumismaksun tasoa vuodesta 2028 alkaen.
5. Toiminnallinen rahoitusosuus kattaa toiminta- ja tukimenot ja täydentää sekä maksusitoumusmäärärahoissa että maksumäärärahoissa määriä, jotka on otettu lopullisesti hyväksytyyn unionin talousarvioon unionin ohjelmien tai toimien tai niiden osien osalta ja joihin on tapauksen mukaan lisätty korotuksena ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka eivät ole peräisin unionin ohjelmien tai toimien muiden rahoittajien rahoitusosuuksista, joihin sovelletaan tämän sopimuksen asiaankuuluvia pöytäkirjoja.
6. Toiminnallinen rahoitusosuus perustuu jakoperusteeseen, joka määrittää Kanadan markkinahintaisen bruttokansantuotteen (BKT) ja unionin markkinahintaisen BKT:n suhteena. Asiaa käsittelevät Euroopan komission yksiköt määrittävät sovellettavat markkinahintaiset BKT:t viimeisimpien tilastotietojen perusteella, jotka ovat käytettävissä talousarviolaskelmia varten sitä vuotta edeltävänä vuonna, jona vuotuinen maksu on suoritettava. Tämän jakoperusteen mukautukset voidaan määrittää tämän sopimuksen asiaankuuluvissa pöytäkirjoissa. Mukautukset voivat vaihdella vuosittain, ja ne voidaan ilmaista kertoimena.
7. Toiminnallinen rahoitusosuus lasketaan soveltamalla jakoperustetta alustaviin maksusitoumusmäärärahoihin, joita on korotettu tämän artiklan 5 kohdan mukaisesti ja jotka on otettu sovellettavan vuoden osalta lopullisesti hyväksytyyn unionin talousarvioon sellaisten unionin ohjelmien tai toimien tai niiden sellaisten osien rahoittamiseksi, joihin Kanada osallistuu.
8. Poiketen siitä, mitä 6 ja 7 kohdassa määrätään, Kanadan vuotuinen toiminnallinen rahoitusosuus Horisontti Eurooppa -ohjelmaan vuosina 2024–2027 vahvistetaan kiinteämääräisenä Kanadan assosioitumisesta Horisontti Eurooppa -ohjelmaan tehdyn pöytäkirjan liitteessä I.

9. Tämän artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu osallistumismaksu määritetään vuosina 2024–2027 seuraavien prosenttiosuuksien mukaisesti:

- 2024: 2 prosenttia;
- 2025: 2,5 prosenttia;
- 2026: 3 prosenttia;
- 2027: 4 prosenttia.

10. Unionin on toimitettava Kanadalle pyynnöstä tämän rahoitusosuutta koskevat tiedot sellaisina kuin ne sisältyvät talousarvio-, kirjanpito-, tuloksellisuus- ja arviointitietoihin, jotka on toimitettu budjettivaltaa käyttäville ja vastuuvapauden myöntäville unionin viranomaisille, niistä unionin ohjelmista tai toimista tai niiden osista, joihin Kanada osallistuu. Kyseiset tiedot on toimitettava ottaen asianmukaisesti huomioon molempien osapuolten luottamuksellisuutta ja tietosuojaa koskeva lainsäädäntö, sanotun kuitenkin rajoittamatta niiden tietojen toimittamista, jotka Kanadalla on oikeus saada tämän sopimuksen nojalla.

11. Kaikki Kanadan rahoitusosuudet tai unionilta saatavat maksut sekä maksettavien tai saatavien määrien laskenta suoritetaan euroina.

12. Tämän artiklan täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset määräykset vahvistetaan tämän sopimuksen asiaankuuluvissa pöytäkirjoissa.

7 ARTIKLA

Unionin ohjelmat tai toimet, joihin sovelletaan toiminnallisen rahoitusosuuden mukauttamismekanismeja

1. Jos tämän sopimuksen pöytäkirjassa niin määrätään, unionin ohjelman tai toimen tai niiden osien toiminnallista rahoitusosuutta vuoden N osalta voidaan mukauttaa takautuvasti yhtenä tai useampana sitä seuraavana vuonna kyseisen vuoden maksusitoumusmäärärahoja koskevien talousarviositoumusten, niiden oikeudellisina sitoumuksina tapahtuvan täytäntöönpanon ja niiden vapauttamisen perusteella.
2. Ensimmäinen mukautus tehdään vuonna N+1, jolloin toiminnallista rahoitusosuutta mukautetaan toiminnallisen rahoitusosuuden ja mukautetun rahoitusosuuden erotuksella, joka lasketaan soveltamalla vuoden N jakoperustetta, jota on mukautettu soveltamalla kerrointa, jos tämän sopimuksen asiaankuuluvassa pöytäkirjassa niin määrätään, seuraavien summaan:
 - a) unionin hyväksytyssä talousarviossa vuodelle N hyväksyttyjä maksusitoumusmäärärahoja ja vapautettuja ja uudelleen käyttöön otettuja sitoumuksia vastaavia maksusitoumusmäärärahoja koskevien talousarviositoumusten määrä; sekä
 - b) ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka eivät ole peräisin muiden rahoittajien rahoitusosuuksista unionin ohjelmiin tai toimiin ja joihin sovelletaan tämän sopimuksen asiaankuuluvia pöytäkirjoja ja jotka olivat käytettävissä vuoden N lopussa.

3. Kunakin seuraavana vuonna siihen asti, kun kaikki vuodelta N peräisin olevilla maksusitoumusmäärärahoilla katetut talousarviositoumukset on maksettu tai vapautettu, ja viimeistään kolmen vuoden kuluttua unionin ohjelman päättymisestä tai vuotta N vastaavan monivuotisen rahoituskehysten päättymisestä, sen mukaan, kumpi tulee aiemmin, unioni laskee vuoden N rahoitusosuuden mukautuksen vähentämällä Kanadan rahoitusosuudesta määrän, joka saadaan soveltamalla vuoden N jakoperustetta, jota mukautetaan tämän sopimuksen asiaankuuluvan pöytäkirjan niin määrätessä, kunakin vuonna vapautettuihin määriin niistä vuoden N sitoumuksista, jotka on rahoitettu unionin talousarviosta tai vapautetuista ja uudelleen käyttöön otetuista sitoumuksista.

4. Jos ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka eivät ole peräisin muiden rahoittajien rahoitusosuuksista unionin ohjelmiin tai toimiin ja joihin sovelletaan tämän sopimuksen asiaankuuluvia pöytäkirjoja, perutaan, Kanadan rahoitusosuudesta unionin asiaankuuluvaan ohjelmaan tai toimeen tai niiden osiin vähennetään määrä, joka saadaan soveltamalla peruttuun määrään vuoden N jakoperustetta, jota mukautetaan, jos asiaankuuluvassa pöytäkirjassa niin määrätään.

8 ARTIKLA

Unionin ohjelmat tai toimet, joihin sovelletaan automaattista korjausmekanismia

1. Automaattista korjausmekanismia sovelletaan niihin unionin ohjelmiin tai toimiin tai niiden osiin, joiden osalta tämän sopimuksen pöytäkirjassa määrätään automaattisen korjausmekanismin soveltamisesta. Automaattisen korjausmekanismin soveltaminen voidaan rajoittaa koskemaan sellaisia tämän sopimuksen kyseisessä pöytäkirjassa määriteltyjä ohjelman tai toimen osia, jotka pannaan täytäntöön avustuksilla, joiden osalta järjestetään tarjouskilpailu. Tämän sopimuksen asiaankuuluvassa pöytäkirjassa voidaan vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt niiden unionin ohjelman tai toimen osien yksilöimisestä, joihin automaattista korjausmekanismia sovelletaan tai ei sovelleta.

2. Unionin ohjelman tai toimen tai niiden osien automaattisen korjauksen määrä onkyseisen vuoden maksusitoumusmäärärahoista rahoitettujen Kanadan tai Kanadan oikeussubjektien kanssa tosiasiallisesti tehtyjen oikeudellisten sitoumusten alustavien määrien ja Kanadan samalta ajalta maksaman, 7 artiklan mukaisesti mukautetun vastaavan toiminnallisen rahoitusosuuden välinen erotus, jos tämän sopimuksen asiaankuuluvassa pöytäkirjassa määrätään tällaisesta mukautuksesta, lukuun ottamatta tukimenoja.

3. Yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen oikeudellisten sitoumusten asiaankuuluvien määrien vahvistamista, myös konsortioiden tapauksessa, ja automaattisen korjauksen laskemista, voidaan vahvistaa tämän sopimuksen asiaankuuluvassa pöytäkirjassa.

9 ARTIKLA

Tarkastukset

1. Unioni voi yhden tai useamman unionin toimielimen sovellettavien säädösten mukaisesti ja asiaankuuluvan rahoitussopimuksen ja muun mahdollisesti sovellettavan sopimuksen mukaisessa laajuudessa suorittaa teknisiä, tieteellisiä, taloudellisia ja muun tyyppisiä tarkastuksia kaikkien sellaisten Kanadan oikeussubjektien tiloissa, jotka ovat asiaankuuluvan rahoitussopimuksen osapuolia, sekä kaikkien sellaisten Kanadan oikeussubjektin kolmansien osapuolten tiloissa, jotka panevat rahoitussopimuksen täytäntöön. Tällaisen tarkastuksia voivat suorittaa unionin, erityisesti Euroopan komission ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen, toimihenkilöt tai muut Euroopan komission valtuuttamat henkilöt. Suorittaessaan tehtäviään Kanadan alueella Euroopan komissio tai muut Euroopan komission valtuuttamat henkilöt toimivat Kanadan lainsäädäntöä noudattaen.

2. Suorittaessaan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tarkastusta unionin toimihenkilöillä, erityisesti Euroopan komission ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toimihenkilöillä, ja muilla Euroopan komission valtuuttamilla henkilöillä on oltava asianmukaiset mahdollisuudet tutustua toimitiloihin, töihin ja asiakirjoihin (sähköisiin ja paperisiin versioihin) sekä kaikkiin tietoihin, joita tarvitaan tällaisten tarkastusten suorittamiseen, mukaan lukien oikeus saada paperinen/sähköinen kopio kaikista tarkastuksen kohteena olevan luonnollisen henkilön, oikeushenkilön tai kolmannen osapuolen hallussa olevista asiakirjoista tai tietovälineen sisällöstä ja otteet niistä.

3. Kanada ei saa toteuttaa toimenpiteitä, jotka koskevat pääsyä Kanadaan tai pääsyä tiloihin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tarkastusten estämiseksi tai haittaamiseksi. Tämän kohdan ei katsota estävän Kanadaa hyväksymästä tai pitämästä voimassa yleisesti sovellettavia toimenpiteitä, mukaan lukien yleiset viisumivaatimukset. Näiden yleisesti sovellettavien toimenpiteiden ei katsota tekevän tyhjäksi tai heikentävän tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia.

4. Sen jälkeen, kun tämän sopimuksen pöytäkirjan soveltaminen keskeytetään tämän sopimuksen 19 artiklan 5 kohdan mukaisesti, tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen päättyy tai sopimus irtisanotaan, voidaan suorittaa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia, jotka liittyvät unionin talousarvion toteuttamista koskeviin oikeudellisiin sitoumuksiin, jotka unioni on tehnyt ennen päivää, jona asiaankuuluvan pöytäkirjan soveltamisen keskeyttäminen, tämän sopimuksen väliaikaisen soveltamisen päättyminen tai tämän sopimuksen irtisanominen tulee voimaan.

10 ARTIKLA

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen petoksia vastaan

1. Euroopan komissio ja Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voivat tehdä Kanadan alueella hallinnollisia tutkimuksia, mukaan lukien paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset, joiden kohteena on asiaankuuluvan rahoitussopimuksen osapuolena oleva Kanadan oikeussubjekti tai Kanadan oikeussubjektin kolmas osapuoli, joka osallistuu sopimuserusteisesti rahoitussopimuksen täytäntöönpanoon, asiaankuuluvan rahoitussopimuksen ja muun sovellettavan sopimuksen mukaisesti ja siinä laajuudessa kuin niissä määrätään. Nämä tutkimukset suoritetaan yhden tai useamman unionin toimielimen sovellettavissa säädöksissä vahvistettujen ehtojen ja edellytysten mukaisesti. Suorittaessaan tehtäviään Kanadan alueella Euroopan komissio ja OLAF toimivat Kanadan lainsäädännön kanssa yhteensopivalla tavalla.
2. Nimetyn Kanadan yhteyspisteen on tarvittaessa ilmoitettava Euroopan komissiolle tai OLAFille kohtuullisessa ajassa kaikista tietoonsa tulleista tosiseikoista tai epäilyistä, jotka liittyvät sääntöjenvastaisuuksiin, petoksiin tai muuhun unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan laittomaan toimintaan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun rahoitussopimuksen tai muun sopimuksen yhteydessä.
3. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua hallinnollista tutkimusta tehtäessä paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset voidaan suorittaa kyseisessä kohdassa tarkoitetun Kanadan oikeussubjektin tai minkä tahansa muun siihen suostumuksensa antavan Kanadan oikeussubjektin tiloissa.
4. Euroopan komissio tai OLAF valmistelee ja suorittaa paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset tiiviissä yhteistyössä Kanadan nimetyn yhteyspisteen kanssa. Nimetylle yhteyspisteelle on ilmoitettava kohtuullisessa ajassa ennen tarkastuksia ja todentamisia niiden kohde, tavoite ja oikeusperusta. Kanadan yhteyspisteen nimeämät toimihenkilöt voivat osallistua paikalla tehtäviin tarkastuksiin ja todentamisiin.

5. Kanadan nimetyn yhteyspisteen pyynnöstä paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset voidaan suorittaa yhdessä Euroopan komission tai OLAFin kanssa.
6. Suorittaessaan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua hallinnollista tutkimusta unionin toimihenkilöillä on pääsy kaikkiin asianomaisia toimia koskeviin tietoihin ja asiakirjoihin, myös tietokoneilla oleviin tietoihin, joita tarvitaan paikalla tehtävien tarkastusten ja todentamisten asianmukaiseen suorittamiseen. He voivat erityisesti kopioida asiaan liittyviä asiakirjoja.
7. Jos tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu Kanadan oikeussubjekti vastustaa paikalla tehtävää tarkastusta tai todentamista, Kanadan lainsäädännön mukaisesti nimetyn Kanadan nimetyn yhteyspisteen on avustettava Euroopan komissiota tai OLAFia toimittamalla tarvittaessa tietoja tai asiakirjoja, jotta nämä voivat täyttää velvollisuutensa ja suorittaa paikalla tehtävän tarkastuksen tai todentamisen. Tässä yhteydessä Kanadan nimetty yhteyspiste voi tarvittaessa myös helpottaa tiedottamista Kanadan toimivaltaisille viranomaisille Euroopan komission tai OLAFin tietoon paikalla tehtävän tarkastuksen tai todentamisen suorittamisen aikana tulleesta tosiseikasta tai epäilystä, jotta Kanadan rikostutkintaa varten tarvittavat todisteet voidaan turvata.
8. Euroopan komissio tai OLAF ilmoittaa Kanadan nimetylle yhteyspisteelle tällaisten tarkastusten ja todentamisten tulokset. Euroopan komissio tai OLAF ilmoittaa mahdollisimman pian yhteyspisteelle etenkin kaikki väärinkäytöksiä koskevat tosiseikat ja epäilyt, jotka ovat tulleet niiden tietoon paikalla tehdyn tarkastuksen tai todentamisen suorittamisen aikana.
9. Euroopan komissio voi määrätä hallinnollisia toimenpiteitä ja seuraamuksia tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille Kanadan oikeussubjekteille unionin lainsäädännön mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta Kanadan rikosoikeuden soveltamista.

10. Tämän artiklan moitteettoman täytäntöönpanon varmistamiseksi Euroopan komissio tai OLAF ja nimetty yhteyspiste vaihtavat tietoja säännöllisesti ja kuulevat toisiaan jommankumman osapuolen niin pyytäessä.

11. Kanadan on nimettävä yhteyspiste tehokkaan yhteistyön ja tietojenvaihdon helpottamiseksi OLAFin kanssa.

12. Euroopan komission tai OLAFin ja nimetyn yhteyspisteen välisessä tietojenvaihdossa on otettava asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuusvaatimukset. Tietojenvaihtoon sisältyvät henkilötiedot on suojattava sovellettavien sääntöjen mukaisesti.

11 ARTIKLA

Unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavia rikoksia koskeva yhteistyö

Kanadan viranomaisten on tehtävä yhteistyötä sovellettavien kansainvälisen yhteistyön välineiden mukaisesti, mukaan lukien Kanadan ja jäsenvaltioiden tai unionin väliset välineet, tai muuten Kanadan kansallisen lainsäädännön sallimalla tavalla niiden unionin tai jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa, joilla on valtuudet tutkia unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavia rikoksia ja nostaa niistä syyte, mukaan lukien kyseisten rikosten väitettyjen tekijöiden ja rikoskumppaneiden saattaminen tuomittaviksi. Kanadalle sovellettavien kansainvälisen yhteistyön välineiden nojalla esitettyihin pyyntöihin voi soveltuvien osin sisältyä Euroopan syyttäjänviraston tutkintaan tai syytteesenpanoon liittyviä pyyntöjä.

12 ARTIKLA

Tietojen jakaminen

Osapuolet vaihtavat tietoja 9 ja 10 artiklassa tarkoitetuista tarkastuksista ja muista toimista ottaen asianmukaisesti huomioon molempien osapuolten luottamuksellisuutta ja tietosuojaa koskevan lainsäädännön.

13 ARTIKLA

Perintä ja täytäntöönpano

1. Euroopan komissio voi tehdä päätöksen, jossa asetetaan rahoitussopimuksesta johtuvien vaateiden osalta maksuvelvollisuus Kanadan oikeussubjektille, joka on asiaankuuluvan rahoitussopimuksen osapuoli ja muu kuin valtio. Jos kyseinen oikeussubjekti ei suorita maksua asetetussa määräajassa sen jälkeen, kun kyseinen päätös on annettu tiedoksi Kanadan oikeussubjektille 14 artiklan mukaisesti, Euroopan komissio antaa päätöksen tiedoksi Kanadan nimetylle yhteyspisteelle. Saatuaan tiedoksiannon Kanada suorittaa Euroopan komissiolle maksuvelvollisuuden mukaisen määrän, paitsi jos Euroopan komissio ei ole saattanut päätöksen täytäntöönpanoon sovellettavia vakiomenettelyjään päätökseen. Jos Kanada suorittaa maksuvelvollisuuden mukaisen määrän, se voi periä maksetun summan takaisin Kanadan oikeussubjektilta, jolle taloudellinen velvoite on asetettu, ja Euroopan komissio toimittaa asiaankuuluvat asiakirjat suoritetusta maksusta, jos Kanada sitä pyytää.
2. Kanada ilmoittaa nimeämänsä Kanadan yhteyspisteen Euroopan komissiolle.

3. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta tutkia 1 kohdassa tarkoitettujen Euroopan komission päätösten laillisuus ja keskeyttää niiden täytäntöönpano.

14 ARTIKLA

Viestintä ja tietojenvaihto

Unionin ohjelmien tai toimien täytäntöönpanoon tai niiden valvontaan osallistuvat unionin toimielimet ja elimet voivat olla suoraan yhteydessä, myös sähköisten tiedonvaihtojärjestelmien kautta, Kanadassa asuviin luonnollisiin henkilöihin tai sinne sijoittautuneisiin oikeushenkilöihin, jotka saavat unionin rahoitusta, sekä Kanadassa asuviin tai sinne sijoittautuneisiin kolmansiin osapuoliin, jotka osallistuvat unionin varojen käyttöön, rahoitussopimuksen ja muun kyseisen unionin ohjelman tai toimen täytäntöönpanemiseksi tehdyn sopimuksen kannalta merkityksellistä tarkoitusta varten. Nämä luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt ja kolmannet osapuolet voivat toimittaa suoraan unionin toimielimille ja elimille kaikki asiaankuuluvat tiedot ja asiakirjat, jotka niiden on toimitettava kyseisen ohjelman tai toimen täytäntöönpanemiseksi tehdyn asiaankuuluvan rahoitussopimuksen tai muiden sovellettavien sopimusten perusteella ja kyseiseen ohjelmaan tai toimeen sovellettavan unionin lainsäädännön mukaisesti.

15 ARTIKLA

Sekakomitea

1. Osapuolet perustavat sekakomitean. Sekakomitea koostuu unionin ja Kanadan edustajista.

2. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, sekakomitea toimii tämän sopimuksen liitteessä I vahvistetun sekakomitean työjärjestyksen mukaisesti.
3. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, sekakomitean tehtävänä on
 - a) arvioida ja tarkastella tämän sopimuksen ja tämän sopimuksen pöytäkirjojen täytäntöönpanoa, erityisesti
 - i) Kanadan oikeussubjektien osallistumista unionin ohjelmiin ja toimiin ja suoriutumista niissä;
 - ii) tarpeen mukaan keskinäistä avoimuuden tasoa, joka mahdollistaa kuhunkin osapuoleen sijoittautuneiden oikeussubjektien osallistumisen toisen osapuolen ohjelmiin, hankkeisiin, toimiin tai toimintoihin tai niiden osiin;
 - iii) rahoitustukimekanismin ja tarvittaessa tämän sopimuksen pöytäkirjojen soveltamisalaan kuuluviin unionin ohjelmiin tai toimiin sovellettavan automaattisen korjausmekanismin täytäntöönpanoa;
 - iv) tietojenvaihtoa ja mahdollisia kysymyksiä, jotka koskevat tulosten hyödyntämistä, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet; sekä
 - v) jommankumman osapuolen pyynnöstä käytävää keskustelua osallistumismaksusta ja siihen tehtävistä mukautuksista vuoden 2027 jälkeisten vuosien osalta;

- b) keskustella jommankumman osapuolen pyynnöstä toisen osapuolen tai molempien osapuolten soveltamista tai suunnittelemista rajoituksista, jotka koskevat pääsyä niiden tutkimus- ja innovointiohjelmiin, mukaan lukien erityisesti strategiaan voimavaroihin, etuihin, autonomiaan tai turvallisuuteen liittyvät toimet;
 - c) tarkastella, miten yhteistyötä voitaisiin parantaa ja kehittää;
 - d) keskustella yhdessä tämän sopimuksen pöytäkirjojen soveltamisalaan kuuluviin ohjelmiin tai toimiin liittyvän politiikan tulevista suuntaviivoista ja painopisteistä;
 - e) vaihtaa tietoja, jotka ovat tämän sopimuksen ja tämän sopimuksen pöytäkirjojen täytäntöönpanon kannalta merkityksellisiä, mukaan lukien uutta lainsäädäntöä, toimenpiteitä tai kansallisia ohjelmia koskevat tiedot; sekä
 - f) laatia, tarkastella tai hyväksyä tähän sopimukseen liitettäviä uusia pöytäkirjoja erityisehdoistaja -edellytyksistä, jotka koskevat Kanadan osallistumista unionin ohjelmiin tai toimiin tai niiden osiin, muutoksia tämän sopimuksen nykyisiin pöytäkirjoihin tai tämän sopimuksen 6 artiklan 4 kohtaan tai 9, 10 tai 11 artiklaan taikka tämän sopimuksen liitteeseen I, 16 artiklan ja sovellettavien oikeudellisten vaatimusten tai osapuolten menettelyjen mukaisesti.
4. Sekakomitea voi tapauskohtaisesti perustaa asiantuntijatason työryhmän tai neuvoa-antavan elimen, joka voi avustaa tämän sopimuksen täytäntöönpanossa.
5. Sekakomitea kokoontuu vähintään kerran vuodessa ja, jos erityisolosuhteet sitä edellyttävät, jommankumman osapuolen pyynnöstä.

16 ARTIKLA

Sekakomitean päätökset

1. Sekakomitea tekee päätöksensä yksimielisesti.
2. Jos sekakomitean edustajat ovat saaneet siihen asianmukaisen valtuutuksen tarvittaessa etukäteen ja sovellettavien oikeudellisten menettelyjen mukaisesti, sekakomitea voi laatia ja tarkastella
 - a) tähän sopimukseen liitettäviä uusia pöytäkirjoja erityisehdoista ja -edellytyksistä, jotka koskevat Kanadan osallistumista unionin ohjelmiin tai toimiin tai niiden osiin;
 - b) muutoksia tämän sopimuksen voimassa oleviin pöytäkirjoihin;
 - c) muutoksia tämän sopimuksen 6 artiklan 4 kohtaan;
 - d) muutoksia tämän sopimuksen 9, 10 ja 11 artiklaan, jos niitä tarvitaan erityisesti yhden tai useamman unionin toimielimen säädöksiin tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi; tai
 - e) muutoksia tämän sopimuksen liitteeseen I.
3. Sen estämättä, mitä tämän sopimuksen 19 artiklan 13 kohdassa säädetään, ja sen jälkeen kun sekakomitean edustajat on saaneet etukäteen asianmukaisen valtuutuksen, jos niiden sovellettavat oikeudelliset menettelyt sitä edellyttävät, sekakomitea voi päätöksellään hyväksyä
 - a) tähän sopimukseen liitettäviä uusia pöytäkirjoja erityisehdoista ja -edellytyksistä, jotka koskevat Kanadan osallistumista unionin ohjelmiin tai toimiin tai niiden osiin;

- b) muutoksia tämän sopimuksen voimassa oleviin pöytäkirjoihin;
- c) muutoksia tämän sopimuksen 6 artiklan 4 kohtaan;
- d) muutoksia tämän sopimuksen 9, 10 ja 11 artiklaan, jos niitä tarvitaan erityisesti yhden tai useamman unionin toimielimen säädöksiin tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi; tai
- e) muutoksia tämän sopimuksen liitteeseen I,

sellaisina kuin ne on laadittu tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti.

4. Sekakomitean edustajat täsmentävät kaikissa tämän artiklan 3 kohdan mukaisissa päätöksissä, että osapuolen oikeusjärjestelmän sitä edellyttäessä tämän artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvat tämän sopimuksen uudet pöytäkirjat tai muutokset voimassa oleviin pöytäkirjoihin tai tämän sopimuksen osiin tulevat voimaan sen jälkeen, kun osapuolet ovat kirjallisesti ilmoittaneet, että jäljellä olevat oikeudelliset vaatimukset ja menettelyt on saatettu päätökseen, tai päätöksessä määriteltävänä myöhempänä ajankohtana.

17 ARTIKLA

Sovellettava laki

Tämä sopimus pannaan täytäntöön molempien osapuolten alueella sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

18 ARTIKLA

Neuvottelut

1. Osapuolet pyrkivät vilpittömässä mielessä ratkaisemaan kaikki tämän sopimuksen tulkintaan tai täytäntöönpanoon liittyvät osapuolten väliset kiistat sovinnollisesti sekakomiteassa käytävissä keskusteluissa.
2. Jos tämän sopimuksen tulkintaan tai täytäntöönpanoon liittyvää kiistaa ei voida ratkaista sekakomiteassa kahden kuukauden kuluessa siitä, kun jompikumpi osapuoli on ottanut asian esille, osapuoli voi pyytää neuvotteluja asiasta toisen osapuolen kanssa. Osapuolet ratkaisevat mahdolliset erimielisyydet neuvottelemalla.

19 ARTIKLA

Loppumääräykset

1. Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona osapuoli on viimeksi ilmoittanut toiselle osapuolelle tätä varten tarvittavien sisäisten menettelyjensä saattamisesta päätökseen. Sitäsovelletaan taannehtivasti 1 päivästä tammikuuta 2024.
2. Osapuolet voivat soveltaa tätä sopimusta ennen sen voimaantuloa väliaikaisesti omien sisäisten menettelyjensä ja lainsäädäntönsä mukaisesti. Väliaikainen soveltaminen alkaa jälkimmäisenä niistä päivistä, joina osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien sisäisten menettelyjensä saattamisesta päätökseen.

3. Jos jompikumpi osapuoli ilmoittaa toiselle osapuolelle, ettei se saata päätökseen tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämiä sisäisiä menettelyjään, tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen päättyy päivänä, jona toinen osapuoli vastaanottaa ilmoituksen ja joka katsotaan myös tämän sopimuksen päättymispäiväksi. Sekakomitean päätösten soveltaminen päättyy samana päivänä.
4. Unioni voi keskeyttää tämän sopimuksen asiaankuuluvan pöytäkirjan soveltamisen, jos Kanada laiminlyö unionin asiaankuuluvaan ohjelmaan tai toimeen liittyvän rahoitusosuuden maksamisen osittain tai kokonaan.
5. Kuten tämän artiklan 4 kohdassa säädetään, jos maksu jätetään suorittamatta, mikä voi merkittävästi vaarantaa unionin asiaankuuluvan ohjelman tai toimen täytäntöönpanon ja hallinnoinnin, Euroopan komissio lähettää virallisen muistutuskirjeen. Jos maksua ei suoriteta 20 arkipäivän sisällä virallisesta muistutuskirjeestä, Euroopan komissio ilmoittaa tämän sopimuksen asiaankuuluvan pöytäkirjan soveltamisen keskeyttämisestä Kanadalle virallisella tiedoksiantokirjeellä, ja keskeyttäminen tulee voimaan 15 päivän kuluttua siitä, kun Kanada on vastaanottanut sen.
6. Jos tämän sopimuksen pöytäkirjan soveltaminen keskeytetään tämän artiklan 5 kohdan mukaisesti, Kanadan oikeussubjektit eivät voi osallistua unionin myöntämismenettelyihin, joita ei ole vielä saatettu päätökseen keskeytyksen tullessa voimaan. Unionin myöntämismenettely katsotaan päättyneeksi, kun sen tuloksena on tehty oikeudellisia sitoumuksia.
7. Tämän artiklan 5 kohdan mukainen keskeyttäminen ei vaikuta Kanadan oikeussubjektien kanssa ennen keskeytystä tehtyihin oikeudellisiin sitoumuksiin, jotka liittyvät unionin asiaankuuluvaan ohjelmaan tai toimeen. Tämän sopimuksen asiaankuuluvaa pöytäkirjaa sovelletaan edelleen tällaisiin oikeudellisiin sitoumuksiin.

8. Unioni ilmoittaa Kanadalle välittömästi, kun se on vastaanottanut rahoitusosuuden koko määrän. Tämän artiklan 5 kohdan mukaisen keskeytyksen voimassaolo päättyy tämän ilmoituksen antamispäivänä.
9. Kanadan oikeussubjektit voivat osallistua unionin asiaankuuluvan ohjelman tai toimen mukaisiin unionin myöntämismenettelyihin, jotka on käynnistetty sen päivän jälkeen, jona tämän artiklan 5 kohdan mukaisen keskeytyksen voimassaolo päättyy, ja muihin myöntämismenettelyihin, jotka on käynnistetty ennen kyseistä päivää ja joiden hakemusten jättämisen määräaika ei ole päättynyt.
10. Kumpi tahansa osapuoli voi milloin tahansa irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla kirjallisesti toiselle osapuolelle aikeensa irtisanoa sopimus. Sopimuksen irtisanominen tulee voimaan kolmen kalenterikuukauden kuluttua siitä päivästä, jona toinen osapuoli vastaanottaa tällaisen ilmoituksen. Tämän sopimuksen irtisanomispäiväksi katsotaan päivä, jona irtisanominen tulee voimaan.
11. Jos tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen päättyy tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti tai jos sopimus irtisanotaan tämän artiklan 10 kohdan mukaisesti, osapuolet sopivat seuraavaa:
- a) Hankkeet, toimet tai toiminnot tai niiden osat, joista on tehty oikeudellisia sitoumuksia väliaikaisen soveltamisen aikana tai tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen ja ennen kuin tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen päättyy tai sopimus irtisanotaan, jatkuvat, kunnes ne on saatu päätökseen tässä sopimuksessa ja tämän sopimuksen pöytäkirjoissa määrättyjen edellytysten mukaisesti.

- b) Unionin asiaankuuluvaan ohjelmaan tai toimeen liittyvä vuotuinen rahoitusosuus vuodelta N, jonka aikana tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen päättyy tai sopimus irtisanotaan, maksetaan kokonaisuudessaan tämän sopimuksen 6 artiklan ja tämän sopimuksen asiaankuuluvien pöytäkirjojen asiaankuuluvien sääntöjen mukaisesti.
- Mukauttamismekanismeja sovellettaessa vuoden N unionin asiaankuuluvan ohjelman tai toimen toiminnallista rahoitusosuutta mukautetaan tämän sopimuksen 7 artiklan mukaisesti. Ohjelmissa tai toimissa, joissa sovelletaan sekä mukauttamismekanismeja että automaattista korjausmekanismeja, vuoden N asiaankuuluvaa toiminnallista rahoitusosuutta mukautetaan tämän sopimuksen 7 artiklan mukaisesti ja korjataan tämän sopimuksen 8 artiklan mukaisesti. Unionin ohjelmissa tai toimissa, joissa sovelletaan ainoastaan korjausmekanismeja, vuoden N asiaankuuluvaa toiminnallista rahoitusosuutta korjataan tämän sopimuksen 8 artiklan mukaisesti. Vuodelta N maksettua osallistumismaksua, joka on suoritettu osana unionin asiaankuuluvan ohjelman tai toimen rahoitusosuutta, ei mukauteta eikä korjata.
- c) Mukauttamismekanismeja sovellettaessa tämän sopimuksen väliaikaisen soveltamisen päättymisvuoden tai sopimuksen irtisanomisvuoden jälkeen tämän sopimuksen soveltamisvuosina maksettuja unionin asiaankuuluvan ohjelman tai toimen toiminnallisia rahoitusosuuksia mukautetaan tämän sopimuksen 7 artiklan mukaisesti. Unionin ohjelmissa tai toimissa, joissa sovelletaan sekä mukauttamismekanismeja että automaattista korjausmekanismeja, näitä toiminnallisia rahoitusosuuksia mukautetaan tämän sopimuksen 7 artiklan mukaisesti ja korjataan automaattisesti tämän sopimuksen 8 artiklan mukaisesti. Unionin ohjelmissa tai toimissa, joissa sovelletaan ainoastaan korjausmekanismeja, asiaankuuluvia toiminnallisia rahoitusosuuksia korjataan automaattisesti tämän sopimuksen 8 artiklan mukaisesti.

12. Osapuolet sopivat yhteisellä suostumuksella mahdollisista muista tämän sopimuksen väliaikaisen soveltamisen päättymisen tai sopimuksen irtisanomisen seurauksista.

13. Tätä sopimusta voidaan muuttaa kirjallisesti ainoastaan osapuolten yhteisellä suostumuksella, jollei 16 artiklassa toisin määrätä. Tämän kohdan mukaisten muutosten voimaantuloon sovelletaan samaa menettelyä kuin tämän sopimuksen voimaantuloon 1 artiklan mukaisesti.

14. Pöytäkirjat ja liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta, jolleivät osapuolet toisin sovi.

15. Tämä sopimus on tehty kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja kukin teksti on yhtä todistusvoimainen.

Tehty ... ssa/ssä ... päivänä ...kuuta vuonna

Euroopan unionin puolesta

Kanadan puolesta

SEKAKOMITEAN TYÖJÄRJESTYS

1 ARTIKLA

Tehtävät

Tämän sopimuksen 15 artiklalla perustettu sekakomitea hoitaa tämän sopimuksen 15 ja 16 artiklassa vahvistetut tehtävät ja velvollisuudet.

2 ARTIKLA

Kokoonpano ja puheenjohtajuus

1. Sekakomitea koostuu unionin ja Kanadan edustajista.
2. Sekakomitean puheenjohtajina toimivat unionin ja Kanadan korkeat virkamiehet tai heidän edustajansa.
3. Unioni ja Kanada ilmoittavat toisilleen sekakomitean puheenjohtajana toimivien omien virkamiestensä nimet, asemat ja yhteystiedot. Kyseisten virkamiesten katsotaan jatkavan toimimista puheenjohtajana unionin tai Kanadan puolesta siihen päivään asti, jona joko unioni tai Kanada on ilmoittanut uudesta puheenjohtajasta toiselle osapuolelle.

4. Unionin puheenjohtajalla katsotaan olevan lupa edustaa unionia ja Kanadan puheenjohtajalla katsotaan olevan lupa edustaa Kanadaa siihen päivään asti, jona toiselle osapuolelle on ilmoitettu uudesta puheenjohtajasta.

3 ARTIKLA

Sihteeristö

1. Sekakomitean sihteeristö, jäljempänä 'sihteeristö', muodostuu yhdestä unionin virkamiehestä ja yhdestä Kanadan virkamiehestä. Sihteeristö hoitaa sille tässä työjärjestyksessä osoitettuja tehtäviä.
2. Unioni ja Kanada ilmoittavat toisilleen sekakomitean sihteeristön jäseninä toimivien omien virkamiestensä nimet, asemat ja yhteystiedot. Kyseisten virkamiesten katsotaan jatkavan toimimista sihteeristön jäsenenä unionin tai Kanadan puolesta siihen päivään asti, jona joko unioni tai Kanada on ilmoittanut uudesta virkamiehestä toiselle osapuolelle.

4 ARTIKLA

Kokoukset

1. Sekakomitea kokoontuu periaatteessa vuorotellen Brysselissä ja Kanadassa, elleivät puheenjohtajat toisin päättää. Kokouksia voidaan pitää myös video- tai puhelinneuvotteluna, jos puheenjohtajat niin päättävät.

2. Sekakomitea huolehtii kokoustensa välillä tähän sopimukseen ja tämän sopimuksen pöytäkirjoihin liittyvästä työstään ja tietojenvaihdosta jatkuvasti käyttäen mitä tahansa viestintävälineitä, erityisesti sähköpostia.

5 ARTIKLA

Osallistuminen kokouksiin

1. Unioni ja Kanada ilmoittavat toisilleen sihteeristön kautta valtuuskuntiensa suunnitellun kokoonpanon kohtuullisessa ajassa ennen kutakin kokousta ja mainitsevat kunkin osapuolen edustajana toimivan valtuuskunnan kunkin jäsenen nimen ja tehtävän.
2. Tarvittaessa puheenjohtajat voivat yhteisellä päätöksellä kutsua asiantuntijoita, jotka voivat olla julkishallinnon ulkopuolelta, sekakomitean kokouksiin antamaan tietoja tietystä aiheesta, ja asiantuntijat voivat osallistua kokouksen niihin osiin, joissa kyseistä aihetta käsitellään.
3. Kokouksen järjestävän ja isännöivän osapuolen edustaja vahvistaa kokouksen päivämäärän ja paikan saatuaan toisen osapuolen hyväksynnän.

6 ARTIKLA

Asiakirjat

Sihteeristö numeroi kirjalliset asiakirjat, joihin asioiden käsittely sekakomiteassa perustuu, ja jakaa ne unionille ja Kanadalle

7 ARTIKLA

Kirjeenvaihto

1. Unioni ja Kanada lähettävät sekakomitealle osoitetun kirjeenvaihtonsa sihteeristön kautta. Tällainen kirjeenvaihto voidaan lähettää missä tahansa käytettävissä olevassa kirjallisessa muodossa, myös sähköpostina.
2. Sihteeristö varmistaa, että sekakomitealle osoitettu kirjeenvaihto toimitetaan puheenjohtajille ja jaetaan tarvittaessa 6 artiklan mukaisesti.
3. Kaikki puheenjohtajien lähettämä tai suoraan heille osoitettu kirjeenvaihto toimitetaan sihteeristölle ja jaetaan tarvittaessa 6 artiklan mukaisesti.

8 ARTIKLA

Esityslista

1. Sihteeristö laatii kutakin kokousta varten esityslistaehdotuksen luonnoksen. Tätä varten sihteeristön jäsenenä toimiva virkamies, joka edustaa kokousta isännöivää osapuolta, laatii esityslistaehdotuksen ensimmäisen luonnoksen sekä kutakin siinä olevaa kohtaa koskevat asiakirjat vähintään neljä viikkoa ennen kokouspäivää ja toimittaa ne kommentoitavaksi toista osapuolta edustavalle sihteeristön jäsenelle. Kun sihteeristö on laatinut esityslistaehdotuksen luonnoksen ja siihen liittyvät asiakirjat, ne toimitetaan puheenjohtajille hyväksyttäväksi viimeistään 10 päivää ennen kokousta.
2. Esityslistaehdotukseen on sisällytettävä osapuolten esittämät kohdat, mukaan lukien kaikki tämän sopimuksen 18 artiklan nojalla käsiteltäviksi otettavat asiat. Pyyntö kohdan lisäämisestä esityslistaehdotukseen ja kohtaan liittyvät asiakirjat on toimitettava sihteeristölle viimeistään 15 päivää ennen kokouksen alkua.
3. Puheenjohtajat voivat poikkeustapauksissa päättää yhdessä tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa asetettujen määräaikojen lyhentämisestä.
4. Sekakomitea hyväksyy esityslistansa kunkin kokouksen alussa.
5. Molempien puheenjohtajien yhteisellä päätöksellä esityslistaan voidaan lisätä kohtia, joita ei ole esityslistaehdotuksessa, ja muita esityslistaehdotuksen kohtia voidaan poistaa, lykätä tai muuttaa kokouksessa.

9 ARTIKLA

Avoimuus ja oikeus tutustua asiakirjoihin

1. Sekakomitean kokoukset eivät ole julkisia, elleivät puheenjohtajat yhdessä toisin päättä.
2. Kumpikin osapuoli voi päättää sekakomitean päätösten julkaisemisesta omassa virallisessa lehdessään tai verkossa kuultuaan ensin toista osapuolta. Päätökset, joilla hyväksytään uusia pöytäkirjoja tai muutoksia voimassa oleviin pöytäkirjoihin, tämän sopimuksen 6 artiklan 4 kohtaan, 9, 10 tai 11 artiklaan tai tähän liitteeseen, julkaistaan vasta, kun ne tulevat voimaan tämän sopimuksen 16 artiklan 4 kohdan mukaisesti.
3. Jos unioni tai Kanada toimittaa sekakomitealle tietoja, jotka ovat sen sovellettavan lainsäädännön mukaan luottamuksellisia tai paljastamiselta suojattavia, toisen osapuolen on käsiteltävä näitä tietoja luottamuksellisina.
4. Kumpikin osapuoli käsittelee sekakomitean asiakirjoihin tutustumista koskevat pyynnot sovellettavan lainsäädäntönsä mukaisesti.
5. Jos Euroopan komissio toimittaa sekakomitealle tietoja, jotka ovat sen asiaankuuluvien tietoturvasääntöjen mukaan luottamuksellisia tai paljastamiselta suojattavia, Kanadan on varmistettava vastaanotettujen tietojen vastaava luottamuksellisuuden ja suojan taso. Jos Kanada toimittaa sekakomitealle tietoja, jotka ovat sen sovellettavan lainsäädännön mukaan luottamuksellisia tai paljastamiselta suojattavia, Euroopan komission on käsiteltävä näitä tietoja luottamuksellisina.

10 ARTIKLA

Pöytäkirja

1. Jokaisesta sekakomitean kokouksesta laaditaan pöytäkirja.
2. Sihteeristön jäsenenä toimiva virkamies, joka edustaa kokousta isännöivää osapuolta, laatii kustakin kokouksesta pöytäkirjaluonnoksen 15 päivän kuluessa kokouksen päättymisestä, jolleivät puheenjohtajat yhdessä toisin päättä. Pöytäkirjaluonnos toimitetaan kommentoitavaksi toista osapuolta edustavalle sihteeristön jäsenelle. Mainittu osapuoli voi esittää huomautuksia 30 päivän kuluessa pöytäkirjaluonnoksen vastaanottamisesta.
3. Pöytäkirja sisältää yhteenvedon kustakin esityslistan kohdasta, ja tarvittaessa siinä yksilöidään
 - a) sekakomitealle toimitetut asiakirjat;
 - b) lausumat, jotka jokin osapuoli on pyytänyt merkittäviksi pöytäkirjaan; ja
 - c) tietyistä kohdista hyväksytyt päätökset ja annetut lausumat sekä niihin liittyvät toimintaa koskevat päätelmät.

Pöytäkirjassa on oltava läsnäololuettelo, jossa on jokaisen kokoukseen osallistuneen henkilön nimi, tehtävä ja virka-asema.

4. Puheenjohtajat hyväksyvät ja allekirjoittavat pöytäkirjan kahden kuukauden kuluessa kokouksesta tai mihin tahansa muuhun puheenjohtajien päättämään päivämäärään mennessä. Puheenjohtajat voivat yhdessä päättää, että sähköisten jäljennösten allekirjoittaminen ja vaihtaminen täyttävät jälkimmäisen vaatimuksen. Kumpikin osapuoli säilyttää pöytäkirjan todistusvoimaisen toisinnon arkistoissaan.
5. Sekakomitean sihteeristö laatii kahden työpäivän kuluessa sekakomitean kokouksesta myös yhteenvedon pöytäkirjasta, jonka puheenjohtajat hyväksyvät niin pian kuin se on käytännössä mahdollista. Kun sekakomitean puheenjohtajat ovat hyväksyneet yhteenvedon tekstin, osapuolet voivat julkistaa pöytäkirjan yhteenvedon.

11 ARTIKLA

Päätökset

1. Kuten tämän sopimuksen 16 artiklassa määrätään, sekakomitea tekee päätöksensä yksimielisesti. Sihteeristö antaa kaikille päätöksille sarjanumeron ja viitteen, joka liittyy päätöksen tekemispäivään.
2. Sekakomitea tekee päätökset kirjallisesti ja puheenjohtajien välisellä noottienvaihdolla, elleivät osapuolet yhdessä pääätä jonkin päätöksen osalta toisin.
3. Toinen puheenjohtaja esittää päätösluonnoksen tekstin kirjallisena toiselle puheenjohtajalle, mihin hänelle on tarvittaessa annettu etukäteen valtuudet sovellettavien kansallisten oikeudellisten menettelyjen mukaisesti.

4. Jos toinen osapuoli ei ilmaise suostumustaan, ehdotetusta päätöksestä keskustellaan ja se voidaan hyväksyä sekakomitean tulevassa kokouksessa.
5. Päätösluonnos katsotaan hyväksytyksi, kun toinen osapuoli on ilmaissut suostumuksensa kirjallisesti, jollei päätösluonnos liity 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti laadittuun tai tarkasteltuun päätökseen, jolloin se hyväksytään 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
6. Sekakomitean kokousten välissä tehdyt päätökset kirjataan sekakomitean seuraavan kokouksen pöytäkirjaan.
7. Sekakomitean puheenjohtajat allekirjoittavat kunkin päätöksen, myös silloin, kun on tarvittaessa saatu etukäteen valtuudet sovellettavien oikeudellisten menettelyjen mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopimuksen 16 artiklan 4 kohdan soveltamista.
8. Jollei tämän sopimuksen 16 artiklan 4 kohdasta muuta johdu, sekakomitean päätöksissä vahvistetaan niiden voimaantulopäivä.

12 ARTIKLA

Henkilötietojen suoja

Edellä 9, 10 ja 11 artiklassa tarkoitetut asiakirjat on julkaistava noudattaen kummankin osapuolen sovellettavia tietosuojasääntöjä, mukaan lukien henkilötietojen suoja.

13 ARTIKLA

Työryhmät ja neuvoa-antavat elime

1. Tämän sopimuksen 15 artiklan 4 kohdan mukaisesti sekakomitea voi päättää perustaa tai lakkauttaa asiantuntijatason työryhmän tai neuvoa-antavan elimen. Sekakomitea määrittää kunkin työryhmän tai neuvoa-antavan elimen kokoonpanon ja tehtävät ja voi tarvittaessa muuttaa niitä.
2. Työryhmä ja neuvoa-antava elin osallistuvat sekakomitean työhön ja avustavat sitä sen tehtävien suorittamisessa, myös valmistelemalla raportteja tai päätösluonnoksia sekakomitean hyväksyttäväksi, jos sekakomitea on antanut niille tähän valtuutuksen. Tässä kohdassa tarkoitettuja päätösluonnoksia tarkastellaan ja laaditaan tämän sopimuksen 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
3. Työryhmä ja neuvoa-antava elin kokoontuvat tarpeen mukaan tehtäviensä suorittamiseksi ja raportoivat sekakomitealle.
4. Työryhmän ja neuvoa-antavan elimen perustaminen ja toiminta eivät estä osapuolia saattamasta asiaa suoraan sekakomitean käsiteltäväksi.
5. Sekakomitean työjärjestystä sovelletaan soveltuvin osin sekakomitean perustamaan työryhmään ja neuvoa-antavaan elimeen.

14 ARTIKLA

Kielet

Sekakomitean työkieli on englanti.

15 ARTIKLA

Kulut

1. Kumpikin osapuoli vastaa sille sekakomitean ja perustettujen työryhmien ja neuvoa-antavien elinten kokouksiin osallistumisesta aiheutuvista kuluista.
 2. Kokouksen järjestävä osapuoli vastaa kokouksen järjestelyihin liittyvistä kuluista.
-

PÖYTÄKIRJA
KANADAN ASSOSIOITUMISESTA
TUTKIMUKSEN JA INNOVOINNIN
PUITEOHJELMAAN ”HORISONTTI EUROOPPA” (2021–2027).

1 ARTIKLA

Assosiaation laajuus

Kanada osallistuu assosioituneena maana Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/695¹ 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa”, jäljempänä ’Horisontti Eurooppa -ohjelma’, pilariin II ”Maailmanlaajuiset haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky”, joka pannaan täytäntöön neuvoston päätöksellä (EU) 2021/764² perustetulla erityisohjelmalla, säädösten ajantasaisimpien versioiden mukaisesti, ja edistää sitä.

2 ARTIKLA

Horisontti Eurooppa -ohjelmaan osallistumista koskeva lisäehdot

1. Ennen kuin Euroopan komissio päättää, voivatko Kanadan oikeussubjektit osallistua unionin strategiaan voimavaroihin, etuihin, autonomiaan tai turvallisuuden suojelemiseen liittyviin toimiin asetuksen (EU) 2021/695 22 artiklan 5 kohdan nojalla, Euroopan komissio voi pyytää seuraavia tietoja tai takeita:
 - a) tieto siitä, onko unionin oikeussubjekteille myönnetty tai myönnetäänkö niille vastavuoroinen pääsy Kanadan nykyisiin ja suunniteltuihin ohjelmiin, hankkeisiin, toimiin tai niiden osiin, jotka vastaavat Horisontti Eurooppa -ohjelman kyseistä toimea

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).

² Neuvoston päätös (EU) 2021/764, annettu 10 päivänä toukokuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” täytäntöönpanoa koskevan erityisohjelman perustamisesta ja päätöksen 2013/743/EU kumoamisesta (EUVL L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

- b) tieto siitä, onko Kanadalla kansallinen sijoitusten seurantamekanismi, ja takeet siitä, että Kanadan viranomaiset raportoivat Euroopan komissiolle ja kuulevat Euroopan komissiota kaikista mahdollisista tapauksista, joissa ne ovat tällaista mekanismia soveltaessaan tulleet tietoisiksi suunnitelluista ulkomaisista sijoituksista tai hankinnoista, joita toteuttaa Kanadan ulkopuolelle sijoittautunut tai Kanadan ulkopuolelta johdettu oikeussubjekti ja jotka koskevat Kanadan oikeussubjektia, joka on saanut Horisontti Eurooppa -ohjelmasta rahoitusta toimiin, jotka liittyvät unionin strategiaan voimavaroihin, etuihin, autonomiaan tai turvallisuuteen, edellyttäen, että Euroopan komissio toimittaa Kanadalle luettelon asiaankuuluvista Kanadan oikeussubjekteista sen jälkeen, kun avustussopimukset näiden oikeussubjektien kanssa on allekirjoitettu; sekä
- c) takeet siitä, ettei mihinkään Kanadan oikeussubjektien asianomaisten toimien yhteydessä kehitämiin tuloksiin, teknologioihin, palveluihin tai tuotteisiin sovelleta rajoituksia, jotka koskevat niiden vientiä unionin jäsenvaltioihin, toimen aikana eikä neljään vuoteen sen päättymisen jälkeen. Kanada jakaa ajan tasalla olevan luettelon kansallisten vientirajoitusten kohteista vuosittain toimen aikana ja neljän vuoden ajan sen päättymisen jälkeen.
2. Kanadan oikeussubjektit voivat osallistua Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) toimiin unionin oikeussubjekteihin sovellettavia ehtoja vastaavin ehdoin, paitsi jos rajoitukset ovat tarpeen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi tämän artiklan 1 kohdan täytäntöönpanosta johtuvan osallistumisen laajuuden kanssa.
3. Jos unioni toteuttaa Horisontti Eurooppa -ohjelmaa soveltamalla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 185 ja 187 artiklaa, Kanada ja Kanadan oikeussubjektit voivat osallistua kyseisten säännösten nojalla luotuihin oikeudellisiin rakenteisiin niiden unionin säädösten mukaisesti, jotka on hyväksytty tai hyväksytään kyseisten oikeudellisten rakenteiden perustamiseksi.

4. Kanadalle tiedotetaan säännöllisesti JRC:n toimista, jotka liittyvät Kanadan osallistumiseen Horisontti Eurooppa -ohjelmaan, ja erityisesti JRC:n monivuotisista työohjelmista. Kanadan edustaja voidaan kutsua tarkkailijaksi JRC:n hallintoneuvoston kokouksiin, joissa käsitellään Kanadan osallistumista Horisontti Eurooppa -ohjelmaan.
5. Koska Kanada osallistuu Horisontti Eurooppa -ohjelman pilariin II, Kanadan edustajilla on oikeus osallistua tarkkailijoina päätöksen (EU) 2021/764 14 artiklassa tarkoitettuun komiteaan ilman äänioikeutta ja vain siltä osin kuin on kyse Kanadaa koskevista kohdista, kun komitea keskustelee Horisontti Eurooppa -ohjelman pilarin II täytäntöönpanoon liittyvistä asioista. Tällainen osallistuminen tapahtuu tämän sopimuksen 5 artiklan mukaisesti. Kanadan edustajille komitean kokouksista aiheutuvat matkakulut korvataan turistiluokan hinnan mukaan. Kaikissa muissa asioissa matka- ja oleskelukustannusten korvaamiseen sovelletaan samoja sääntöjä kuin unionin jäsenvaltioiden edustajiin.
6. Kummankin osapuolen on pyrittävä helpottamaan lainsäädäntönsä ja määräystensä mukaisesti tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluviin toimiin osallistuvien henkilöiden maahantuloa ja tilapäistä oleskelua, mukaan lukien vierailut ja tutkimustoiminta, sekä tällaisissa toimissa käytettäväksi tarkoitettujen tavaroiden ja palvelujen liikkumista rajojen yli.
7. Laitteet, jotka lähettävä osapuoli on toimittanut tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvien yhteisten toimien suorittamista varten, katsotaan tieteellisiksi eikä niiden katsota olevan luonteeltaan kaupallisia, ja vastaanottava osapuoli pyrkii saamaan kyseisille laitteille tullittoman pääsyn maahan kansainvälisten velvoitteidensa ja kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

3 ARTIKLA

Vastavuoroisuus

1. Unioniin sijoittautuneet oikeussubjektit voivat osallistua sellaisiin Kanadan ohjelmiin, hankkeisiin ja toimiin, jotka vastaavat Horisontti Eurooppa -ohjelman pilariin II kuuluvia ohjelmia, hankkeita tai toimia, Kanadan lainsäädännön ja toimenpiteiden mukaisesti.
2. Tämän pöytäkirjan liitteessä II on ei-tyhjentävä luettelo vastaavista Kanadan ohjelmista, hankkeista ja toimista, jotka ovat vastavuoroisesti avoimia unioniin sijoittautuneille oikeussubjekteille.
3. Kanadan unioniin sijoittautuneille oikeussubjekteille myöntämään rahoitukseen sovelletaan Kanadan lainsäädäntöä ja toimenpiteitä, jotka koskevat tutkimus- ja innovointiohjelmien, hankkeiden ja toimien toimintaa. Jos rahoitusta ei myönnetä, unioniin sijoittautuneet oikeussubjektit voivat osallistua omien varojensa puitteissa.

4 ARTIKLA

Avoim tiede

Osapuolten on vastavuoroisesti edistettävä ja parannettava avoimen tieteen käytäntöjä ohjelmissaan, hankkeissaan ja toimissaan Horisontti Eurooppa -ohjelman sääntöjen ja Kanadan asiaankuuluvien toimenpiteiden mukaisesti.

5 ARTIKLA

Rahoitusosuutta, mukauttamismekanismeja ja automaattista korjausmekanismia koskevat yksityiskohtaiset säännöt

1. Tämän pöytäkirjan liitteessä I vahvistetaan säännöt, jotka koskevat Kanadan rahoitusosuutta Horisontti Eurooppa -ohjelman pilarissa II.
2. Kanadan toiminnalliseen rahoitusosuuteen Horisontti Eurooppa -ohjelmassa sovelletaan automaattista korjausmekanismia. Tämän sopimuksen 7 artiklassa määrättyä mukauttamismekanismeja ei sovelleta Kanadan toiminnalliseen rahoitusosuuteen Horisontti Eurooppa -ohjelmassa.
3. Automaattinen korjausmekanismi perustuu Kanadan ja Kanadan oikeussubjektien suoriutumiseen Horisontti Eurooppa -ohjelman pilariin II kuuluvissa osissa, jotka toteutetaan kilpailuun perustuvilla avustuksilla.
4. Automaattisen korjausmekanismin soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan tämän pöytäkirjan liitteessä I.

6 ARTIKLA

Yhteiseen päätökseen perustuva keskeyttäminen

1. Jos Euroopan komission Kanadan pyynnöstä tämän sopimuksen 8 artiklassa menetelmän mukaisesti laskema määrä on vuonna $N+2$ yli 20 prosenttia vastaavasta toiminnallisesta rahoitusosuudesta vuonna N , Kanada voi pyytää, että tämän pöytäkirjan soveltaminen keskeytetään sitä vuonna seuraavan varainhoitovuoden osalta, jona pyyntö tehdään.

2. Jos Kanada esittää tämän artiklan 1 kohdan mukaisen keskeyttämistä koskevan pyynnön, unioni lähettää kirjallisen vastauksen 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Jos unioni vahvistaa hyväksyvänsä Kanadan pyynnön, tämän pöytäkirjan soveltamisen keskeyttäminen tulee voimaan keskeyttämistä koskevan pyynnön vastaanottamista seuraavan vuoden tammikuun ensimmäisenä päivänä.
3. Jos tämän pöytäkirjan soveltaminen keskeytetään tämän artiklan 2 kohdan nojalla, Kanadan oikeussubjektit eivät voi osallistua myöntämismenettelyihin, jotka rahoitetaan sen varainhoitovuoden maksusitoumusmäärärahoista, jonka osalta tämän pöytäkirjan soveltaminen keskeytetään, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) 2021/695 22 artiklan soveltamista ja kyseisen asetuksen 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen poikkeusten soveltamista.
4. Kanada ei maksa toiminnallista rahoitusosuutta siltä vuodelta, jonka aikana tämän pöytäkirjan soveltaminen keskeytetään tämän artiklan 2 kohdan nojalla ja jolta Kanada olisi ilman keskeytystä maksanut osallistumismaksun. Kanada maksaa kuitenkin siltä vuodelta, jonka aikana pöytäkirjan soveltaminen keskeytetään, vuotuisen osallistumismaksun, joka vastaa keskeyttämistä edeltävän vuoden osallistumismaksua korotettuna 1,0 prosenttiyksiköllä.
5. Kanada voi milloin tahansa pyytää päättämään tämän artiklan 2 kohdan mukaisen keskeyttämisen. Unioni lähettää kirjallisen vastauksen 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Jos unioni hyväksyy Kanadan pyynnön, keskeytyksen voimassaolo päättyy seuraavan vuoden ensimmäisenä päivänä tai taannehtivasti kuluvan vuoden ensimmäisenä päivänä, jos osapuolet yhdessä niin päättävät. Jos keskeytys päätetään taannehtivasti, Kanada maksaa rahoitusosuuden kyseisenä vuotena kokonaan. Kanadan kyseiseltä vuodelta jo maksama vuotuinen osallistumismaksu vähennetään tämän sopimuksen 6 artiklassa vahvistetun menetelmän mukaisesti lasketusta osallistumismaksusta.

6. Kanadan oikeussubjektit voivat osallistua asianomaisen varainhoitovuoden maksusitoumusmäärärahoista rahoitettuihin myöntämismenettelyihin siitä päivästä alkaen, jona keskeytyksen voimassaolo päättyy tämän artiklan 5 kohdan mukaisesti, edellyttäen, että hakemusten jättämisen määräajat eivät ole päättyneet.

7. Tämän artiklan 2 kohdan mukainen keskeyttäminen ei vaikuta Kanadan oikeussubjektien kanssa ennen keskeytystä tehtyihin tämän pöytäkirjan mukaisiin oikeudellisiin sitoumuksiin. Tämän pöytäkirjan ehtoja sovelletaan edelleen tällaisiin oikeudellisiin sitoumuksiin.

7 ARTIKLA

Loppumääräykset

1. Tämä pöytäkirja on voimassa niin kauan kuin on tarpeen kaikkien Horisontti Eurooppa - ohjelman pilarista II rahoitettujen unionin hankkeiden, toimien tai toimintojen tai niiden osien, kaikkien unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi tarvittavien toimien ja kaikkien tämän pöytäkirjan täytäntöönpanosta johtuvien osapuolten välisten rahoitusvelvoitteiden saattamiseksi päätökseen.

2. Tämän pöytäkirjan liitteet ovat erottamaton osa tätä pöytäkirjaa.

- Liite I: Kanadan rahoitusosuutta horisontti eurooppa -ohjelmassa (2021–2027). koskevat säännöt
- Liite II: Luettelo vastaavista kanadan ohjelmista, hankkeista ja toimista, jotka ovat vastavuoroisesti avoimia unionin oikeussubjekteille

Kanadan rahoitusosuutta horisontti eurooppa -ohjelmassa (2021–2027).
koskevat säännöt

I. Kanadan rahoitusosuuden määrittäminen

1. Kanadan rahoitusosuus Horisontti Eurooppa -ohjelman pilarissa II vahvistetaan vuosittain tämän sopimuksen 6 artiklan mukaisesti.
2. Kanadan osallistumismaksu vahvistetaan ja otetaan käyttöön vaiheittain tämän sopimuksen 6 artiklan mukaisesti.
3. Kanadan toiminnallinen rahoitusosuus Horisontti Eurooppa -ohjelman pilarissa II vuosina 2024–2027 on seuraava:
 - 2024: 16,1 miljoonaa euroa;
 - 2025: 21,4 miljoonaa euroa;
 - 2026: 26,8 miljoonaa euroa;
 - 2027: 32,1 miljoonaa euroa.

II. Kanadan toiminnallisen rahoitusosuuden automaattinen korjaus

1. Tämän sopimuksen 8 artiklan ja tämän pöytäkirjan 5 artiklan mukaisen automaattisen korjauksen laskemiseen sovelletaan seuraavia yksityiskohtaisia sääntöjä:
 - a) 'Kilpailuun perustuvilla avustuksilla' tarkoitetaan avustuksia, jotka myönnetään Horisontti Eurooppa -ohjelman pilariin II kuuluvien ehdotuspyyntöjen perusteella, kun lopulliset edunsaajat voidaan yksilöidä automaattisen korjauksen laskentahetkellä. Kolmansille osapuolille myönnettävää varainhoitoasetuksen 204 artiklan mukaista rahoitustukea ei oteta tässä huomioon.
 - b) Jos oikeudellinen sitoumus allekirjoitetaan konsortion kanssa, oikeudellisten sitoumusten alustavien määrien vahvistamiseen käytetään avustussopimuksen talousarvion suuntaa-antavan jakauman mukaisia kumulatiivisia määriä, jotka on osoitettu edunsaajille, jotka ovat Kanadan oikeussubjekteja.
 - c) Kaikki kilpailuun perustuvia avustuksia vastaavat oikeudellisten sitoumusten määrät on vahvistettava käyttäen Euroopan komission sähköistä eCorda-järjestelmää ja poimittava vuoden N+3 helmikuun toisena keskiviikkona.
 - d) 'Muilla kuin toimeen liittyvillä kustannuksilla' tarkoitetaan ohjelman muita kustannuksia kuin kilpailuun perustuvia avustuksia, mukaan lukien tukimenot, ohjelmakohtainen hallinto ja muut toimet¹.

¹ Muita toimia ovat muun muassa hankinnat, palkinnot, rahoitusvälineet, JRC:n suorat toimet, jäsenmaksut (esimerkiksi Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD), Euroopan tutkimuksen koordinoituvirasto (Eureka), energiatehokkuusyhteistyötä koskeva kansainvälinen kumppanuus (IPEEC) ja Kansainvälinen energiajärjestö (IEA) ja asiantuntijat (arvioijat, hankkeiden seuranta).

- e) Lopullisina tuensaajina oleville kansainvälisille organisaatioille¹ oikeushenkilöinä myönnettyt määrät katsotaan muiksi kuin toimeen liittyviksi kustannuksiksi.

2. Automaattista korjausmekanismia sovelletaan seuraavasti:

- a) Vuoden N osalta toteutettaviin maksusitoumusmäärärahoihin, joita on korotettu tämän sopimuksen 6 artiklan 5 kohdan mukaisesti, sovelletaan automaattisia korjauksia, jotka perustuvat tämän liitteen II osan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetusta eCorda-järjestelmästä peräisin oleviin vuotta N, vuotta N+1 ja vuotta N+2 koskeviin tietoihin vuonna N+3. Huomioon otetaan niiden Horisontti Eurooppa -ohjelman pilariin II kuuluvien kilpailuun perustuvien avustusten määrä, joita koskevat tiedot ovat saatavilla korjauksen laskentahetkellä.
- b) Vuodesta N+3 alkaen ja vuoteen 2030 saakka automaattisen korjauksen määrä vuodelle N saadaan laskemalla seuraavien välinen erotus:
 - i) Horisontti Eurooppa -ohjelman pilariin II kuuluvien kilpailuun perustuvien avustusten kokonaismäärä, joka on jaettu Kanadalle tai Kanadan oikeussubjekteille vuoden N talousarviomäärärahoja koskevien maksusitoumusten mukaisesti; sekä

¹ Kansainvälisille järjestöille myönnettyt määrät katsotaan muiksi kuin toimeen liittyviksi kustannuksiksi vain, jos järjestöt ovat lopullisia edunsaajia. Tätä ei sovelleta, jos kansainvälinen järjesö on hankkeen koordinaattori (jakaa varoja muille koordinaattoreille).

ii) Kanadan vuoden N toiminnallisen rahoitusosuuden määrä kerrottuna seuraavien välisellä suhteella:

- A. Horisontti Eurooppa -ohjelman pilariin II kuuluvien kilpailuun perustuvien avustusten määrä vuoden N maksusitoumusmäärärahoista, joita on korotettu tämän sopimuksen 6 artiklan 5 kohdan mukaisesti; sekä
- B. Horisontti Eurooppa -ohjelman pilariin II kuuluvien vuoden N hyväksytyjen talousarvion maksusitoumusmäärärahojen kokonaismäärä, johon sisältyvät muut kuin toimeen liittyvät kustannukset.

III. Kanadan rahoitusosuuden ja Kanadan toiminnalliseen rahoitusosuuteen sovellettavan automaattisen korjauksen maksaminen

1. Euroopan komissio ilmoittaa Kanadalle mahdollisimman pian ja viimeistään varainhoitovuoden ensimmäisen rahoituspyynnön yhteydessä seuraavat tiedot:

- a) tämän liitteen I osan 3 kohdassa tarkoitettu toiminnallisen rahoitusosuuden määrä;
- b) tämän sopimuksen 6 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun osallistumismaksun määrä;

- c) vuodesta N+3 alkaen, ja siltä osin kuin tällaiset tiedot ovat tarpeen automaattisen korjauksen laskemiseksi Horisontti Eurooppa -ohjelman osalta, Kanadan oikeussubjektien hyväksi tehtyjen Horisontti Eurooppa -ohjelman pilarin II mukaisten sitoumusten määrä eriteltynä talousarviomäärärahojen vastaavan vuoden ja siihen liittyvien sitoumusten kokonaismäärän mukaan.

2. Euroopan komissio esittää viimeistään kunkin varainhoitovuoden kesäkuussa Kanadalle rahoituspyynnön, joka vastaa tämän pöytäkirjan mukaista Kanadan rahoitusosuutta. Rahoituspyynnössä edellytetään, että Kanada maksaa rahoitusosuutensa viimeistään 45 päivän kuluttua rahoituspyynnön esittämisestä. Jos tämä sopimus allekirjoitetaan kesäkuun 1 päivän jälkeen, Euroopan komissio esittää tämän pöytäkirjan ensimmäisenä täytäntöönpanovuonna yhden rahoituspyynnön 60 päivän kuluessa tämän sopimuksen allekirjoittamisesta. Kunakin vuonna vuodesta 2027 alkaen rahoituspyynnössä on myös otettava huomioon vuonna N–3 maksettuihin toiminnallisiin rahoitusosuuteen sovellettavan automaattisen korjauksen määrä. Varainhoituvuosien 2028, 2029 ja 2030 osalta Kanadalle maksetaan tai Kanadan on maksettava määrä, joka saadaan Kanadan vuosina 2025, 2026 ja 2027 maksamiin toiminnallisiin rahoitusosuuksiin sovelletun automaattisen korjauksen perusteella. Kanadan on maksettava tämän pöytäkirjan mukainen rahoitusosuutensa tämän liitteen III osan mukaisesti. Jos Kanada ei suorita maksua eräpäivään mennessä, komissio lähettää virallisen muistutuskirjeen. Viivästyskorkona niistä saatavista, joita ei ole maksettu eräpäivänä, käytetään eräpäivän kuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä voimassa olevaa Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaa *Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa* julkaistua korkoa korotettuna 3,5 prosenttiyksiköllä.

3. Jos Kanada ei assosioitu seuraavaan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan, kun Kanadan on maksettava automaattisen korjauksen perusteella saatava määrä, Euroopan komissio esittää viimeistään varainhoitovuosien 2028, 2029 ja 2030 kesäkuussa rahoituspyynnön Kanadalle, jonka on suoritettava maksu Euroopan komissiolle kuuden kuukauden kuluessa rahoituspyynnön esittämisestä. Jos Euroopan komission on maksettava automaattisen korjauksen perusteella saatava määrä Kanadalle, Kanada toimittaa maksupyynnön Euroopan komissiolle, joka suorittaa maksun Kanadalle kuuden kuukauden kuluessa maksupyynnön esittämisestä. Jos III osan 2 kohdassa tarkoitettujen määrien maksaminen viivästyy, Kanadan on suoritettava unionille tai unionin Kanadalle maksamattomasta määrästä korkoa maksun eräpäivästä alkaen. Eräpäivänä maksamatta olevien määrien korko on tämän liitteen III osan 2 kohdassa tarkoitettu korko.
-

Luettelo vastaavista kanadan ohjelmista, hankkeista ja toimista, jotka
ovat vastavuoroisesti avoimia unionin oikeussubjekteille

Seuraavassa ei-tyhjentävässä luettelossa esitetään Kanadan ohjelmat, hankkeet ja toimet, joiden katsotaan vastaavan Horisontti Eurooppa -ohjelman pilariin II kuuluvia ohjelmia, hankkeita ja toimia:

- Canada Research Coordinating Committee (CRCC) – New Frontiers in Research Fund (NFRF): Exploration, International, Transformation, Special Calls;
- Natural Sciences and Engineering Research Council of Canada (NSERC): Alliance grants, Alliance International grants, Alliance International Quantum grants, Collaborative Research and Training Experience (CREATE) Quantum Call;
- Social Sciences and Humanities Research Council of Canada (SSHRC): Partnership Grants.
